



Op zoek naar christelijke identiteit binnen Huize Triest – Gemeenschapshuis Tabor en onze kansarmoedewerkingen, met vallen en opstaan, een waarlijk Tabor – Gebeuren...

Inleiding

Binnen Huize Triest – Gemeenschapshuis Tabor werden op verschillende vergaderingen met onze vrijwilligers vragen gesteld naar onze christelijke identiteit. De vrijwilligers worden opgeroepen om binnen onze werking zorg te dragen voor de horizontale – en de **verticale dimensie** van ons werk in onze thuis 'Huize Triest – Gemeenschapshuis Tabor'. Wat houdt deze verticale dimensie in? Wat maakt onze thuis tot een christelijk thuis? Deze paper is het resultaat van ons samen denken, samen reflecteren rond deze vragen. Je kan dit schrijven lezen als een poging om één van onze doelstellingen verder uit te diepen. Het is geen theoretische bezinning. Onze christelijke identiteit maakt ons tot wat we zijn, elke dag opnieuw. Vanuit een hedendaagse realiteit, vanuit een hedendaagse kijk op armoede, mens onder de mensen zijn, herder als God, trooster voor groot en klein zo lief als God.

Doelen van Huize Triest – Gemeenschapshuis Tabor:

1. Met de mensen die in het sociaal eethuis te gast zijn, de daklozen uit de nachtopvang, de bewoners van ons gemeenschapshuis Tabor, met onze medewerkers en sympathisanten willen we een authentieke leef- en werkgemeenschap uitbouwen. Een echte thuis voor hen die er één missen...
2. We zijn geen winstgevend project en proberen waar het kan in eigen onderhoud te voorzien. We creëren ruimte tot vrijwillig engagement en willen op die manier de verpletterende kracht van de uitsluiting van de arbeidsmarkt trotseren door onze mensen en vrijwilligers te laten participeren binnen Huize Triest - Gemeenschapshuis Tabor.
3. Het ondersteunen van onze mensen leert hen op eigen benen staan.
4. De kinderen uit kansarme gezinnen willen we mee begeleiden in hun opvoeding.
5. Integratie van vluchtelingen binnen de wereld van de kansarmen.
6. Jongeren uit de eerste wereld in contact brengen met onze mensen uit de vierde wereld. We willen tevens jonge mensen laten kennis maken met onze **spiritualiteit**. Binnen Huize Triest - Gemeenschapshuis Tabor klopt het hart van de stichter van onze congregatie: "Petrus-Jozef Triest".

Een eigen identiteit:

We kiezen ervoor een huis met **lage drempel** te zijn. Geen dossiers en verplichte ondervragingen. Dit houdt onder andere in dat het project niet gesubsidieerd wordt.

Huize Triest - Gemeenschapshuis Tabor omvat een *sociaal eethuis* voor 60 mensen, heeft een *kleinschalige verblijfsfunctie (vorm van begeleid wonen naar vluchtelingen '18 personen' en acute nachtopvang '12 personen')* en biedt tal van *activiteiten*, huisbezoeken, wandelingen, sinterklaasfeest, kerstfeest,... . Tijdens de namiddag organiseren wij namiddagactiviteiten voor maximum 40 mensen. Huize Triest - Gemeenschapshuis Tabor is een kleinschalig project met een familiaal karakter, een plaats waar mensen mens voor mensen mogen zijn. Heel wat mensen komen binnen de gestructureerde zorgverlening niet aan bod. Voor hen is de weg naar de instelling te lang en de drempel te hoog.

Armoede is vaak een onzichtbaar en moeilijk beschrijfbaar fenomeen. We kunnen het erover eens zijn dat armoede bestaat, ook al wordt ze niet gezien en is ze moeilijk te definiëren. **De vraag van onze mensen kan omschreven worden: Aanvaard ons zoals we zijn, zodat we uit de ontmoeting de kracht putten om opnieuw met onze mogelijkheden en beperkingen te kunnen functioneren binnen de maatschappij.**

Hedendaagse visie op armoede:

In Huize Triest – Gemeenschapshuis Tabor leven en werken we vanuit de visie dat elke mens recht heeft op respect en op een menswaardig leven.

Dit uitgangspunt heeft als direct gevolg dat de geboden hulp niet betuttelend mag zijn maar gericht op het creëren van betere levensperspectieven voor de mens in armoede.

Kansarmoede heeft als hoofdkenmerk het gelijktijdig samengaan van achterstellingsfactoren op alle essentiële levensdomeinen. Kwalitatieve basishulp moet dan ook **veelzijdig** zijn: individuele begeleiding op maat gaat samen met bemiddeling, doorverwijzing, samenwerking en netwerkvorming.

Mensen in precaire levensomstandigheden moeten de mogelijkheid krijgen om tot rust te komen. Het creëren van kansen op ontmoeting in een bemoedigende omgeving kunnen een eerste aanzet vormen tot het doorbreken van het maatschappelijke isolement en tot maatschappelijke (re-)integratie en participatie.

Elke kans dient aangegrepen te worden om mensen in armoede te bevestigen in hun waardigheid. Zo verhoogt hun zelfbeeld.

Groepswerking en samenwerking ondersteunen en versterken de stem van de mens in armoede, tot ze klinkt op alle beleidsniveaus.

Wat wordt er in Huize Triest – Gemeenschapshuis Tabor verwacht van de vrijwilligers?

1. "Er zijn" voor mensen. Tijd vrijmaken. Een groot hart hebben voor medemensen in nood. Communicatievaardigheid.
2. Discretie (respect voor het toevertrouwde).
3. Samen zorg dragen voor de horizontale – en **de verticale dimensie** van ons werk in Huize Triest - Gemeenschapshuis Tabor.
4. Meedenken rond de verdere uitbouw van onze thuis in Huize Triest - Gemeenschapshuis Tabor. Bijdrage leveren in onze zoektocht naar extra vrijwilligers en fondsen. Aanwezigheid bij ons jaarlijks groot evaluatiemoment.

Onze doelen zijn mooi geformuleerd, onze eigenheid is omschreven. We weten wat we verwachten van onze vrijwilligers. Onze hedendaagse visie op armoede maakt ons lid van KRAS vzw (=koepel van armoedewerkingen in groot-Gent). **Maar wat maakt ons binnen onze eigenheid christelijk?** Waarom noemen wij ons een **christelijk** project dat een thuis wil creëren voor hen die er één missen?

Om op deze vragen een antwoord te proberen geven, denken wij dat het noodzakelijk is om te gaan kijken naar onze ontstaansgeschiedenis, naar het waarom wij in het leven geroepen zijn. Deze ontstaansgeschiedenis moeten wij durven toetsen aan de hedendaagse realiteit.

Het werd een zoektocht met vallen en opstaan, een waarlijk Tabor – Gebeuren. We lieten ons inspireren door drie verhalen om zo vanuit onze ontstaansgeschiedenis een hedendaags antwoord te proberen formuleren...

1. **Kerk aan de rand...**
2. **Een stem uit de hemel... Mt.17, 1-13**
3. **Het verhaal van de bootvluchtelingen...**

1. K(k)erk aan de rand

K(k)erk in de stad

De stad

In de stad willen de mensen zijn. Ze zoeken er werk en welvaart, geluk, ontspanning en vertier. In de stad wordt gebouwd en gesjouwd, mensen hollen en draven, heen en weer. Er is van alles te krijgen en te beleven. Je vindt er de laatste nieuwe snufjes, de gekste ideeën, de mooiste hoekjes, de boeiendste spektakels, de lekkerste hapjes. In de stad is er licht en warmte. De stad is een centrum van macht en kennis, van rijkdom en nieuwe mogelijkheden.

In de stad willen de mensen zijn.

De rand van de stad

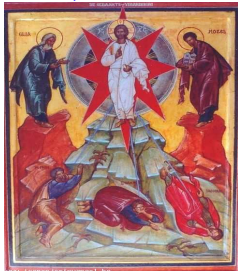
Aan de rand van de stad schilferen de huizen af en zijn de voetpaden hobbelig. Aan de rand van de stad vinden we nog steeds bouwvallige huizen, kraakpanden en flats vol eenzaamheid en menonwaardige toestanden. Verlaten werkplaatsen en krottige woningen worden schaars verlicht. Aan de rand van de stad hokken allerlei mensen samen. Belgen en niet-Belgen, met papieren en zonder papieren, gelovigen en ongelovigen, rijken en armen, eenzame mensen, daklozen en thuislozen, mensen op de vlucht. Zij die afkomen op de geur en de glans van de stad, soms van heel ver, uit een arm vaderland. Zij ook die elders uit de boot gevallen zijn, of die schipbreuk leden. Mensen onderweg of op de vlucht, zoeken in de randstad een goedkope haven of een anoniem onderkomen, een thuis om te overleven, een thuis om gelukkig te zijn. Er zijn er zovelen die, door mensen of door omstandigheden, naar de marge van de samenleving gedreven werden. Aan de rand van de stad vinden we de marginalen van onze maatschappij bijeen.

Kerk aan de rand van de stad

Aan de rand van de stad tref je ook de kerk aan. Zij bevindt zich 'aan de rand van de stad' in meer dan één opzicht. De kerk is in haar geheel een randverschijnsel geworden in onze samenleving. Niet alleen in de randstad, maar ook in het centrum van de Stad van de Mens is de kerk - en zijn de christenen - marginaal. De kerk is ook aanwezig aan de rand van de stad omdat daar, een lange of korte tijd geleden, grote parochiekerken werden gebouwd in een poging om de stad te kerstenen. Veel parochies hebben een groot verleden. Welke toekomst zullen zij maken? En je hebt ook **de kerk die kiest voor de rand**. Een kerk die niet alleen het centrum maar ook de gevestigde parochiestructuur durft verlaten. Omdat ze zich gezonden weet door een Heer die zelf is uitgegaan naar mensen aan de rand, door een Christus, die zelf aan de kant werd gezet. **Nu heel onze samenleving verstedelijkt is en gesecculariseerd zal de kerk – en zullen de christenen - zich moeten bezinnen over haar plaats 'aan de rand van de stad'.** (Naar Paul Van Puyenbroeck)

2. Een stem uit de hemel

Mt 17, 1-13



Zes dagen later nam Jezus Petrus, Jakobus en diens broer Johannes met zich mee een hoge berg op, waar ze alleen waren. Voor hun ogen veranderde hij van gedaante, zijn gezicht straalde als de zon en zijn kleren werden wit als licht. Plotseling verschenen aan hen Mozes en Elia, die met Jezus in gesprek waren. Petrus nam het woord en zei tegen Jezus: "Heer het is goed dat wij hier zijn. Als u wilt zal ik hier drie tenten opslaan, een voor u, een voor

Mozes en een voor Elia.” Hij was nog niet uitgesproken, of de schaduw van een stralende wolk gleeed over hen heen, en uit de wolk klonk een stem: “Dit is mijn geliefde zoon, in hem vind ik vreugde. Luister naar hem!” Toen de leerlingen dit hoorden, wierpen ze zich neer en verborgen uit angst hun gezicht. Jezus kwam dichterbij, raakte hen aan en zei: “Sta op, jullie hoeven niet bang te zijn.” Ze keken op en zagen niemand meer, Jezus was alleen. Toen ze van de berg afdaalden, gebod Jezus hun: “Praat met niemand over wat jullie hebben gezien voordat de Mensenzoon uit de dood is opgewekt.” De leerlingen vroegen hem: “Waarom zeggen de schriftgeleerden toch dat Elia eerst moet komen?” Hij antwoordde: “Elia zou inderdaad komen en alles herstellen. Maar ik zeg jullie dat Elia al gekomen is; ze hebben hem alleen niet herkend, en ze hebben met hem gedaan wat ze wilden. Zo zal ook de Mensenzoon door hun toedoen moeten lijden.” Toen begrepen de leerlingen dat hij op Johannes de Doper doelde.

3. Het verhaal van de bootvluchtelingen

Eens gebeurde het...

Mensen spoelden letterlijk aan, mensen op de vlucht, mensen die alles achter lieten en hun toevlucht in een vreemd land gingen zoeken.

Sommigen overleefden de overtocht per boot, anderen niet. Menselijk leed, uitgehongerde mensen, mensen ontdaan van hun menselijkheid, overleven...

Op de vlucht met de boot, snakkend naar een menselijker bestaan, snakkend naar recht om mens te zijn, snakkend naar een echte thuis.

Mensen werden getroffen door het leed van de bootvluchteling, mensen waren bereid om hen te helpen, om hun leed te verzachten, **al dan niet in navolging van de Levende**. Vrijwilligers gingen de bootvluchtelingen redden, redden van de verdrinkingsdood! Omdat het officieel kader niets deed of niets kon doen, deden deze vrijwilligers dit gratis, belangeloos en voor niets.

Men begon op het strand deze vluchtelingen te verzorgen, hen eten te geven, in schamele hutjes en tenten hen onderdak te geven. Na een poosje stroomden de vrijwilligers toe om hun steentje bij te dragen. Het belangeloze engagement inspireerde anderen om zich ook in te zetten. Men bouwde een volwaardig sociaal eethuis, de acute nachtopvang werd georganiseerd, men richtte een sociaal praat-café in, na enige tijd kon men met officiële subsidies een kringloopwinkel oprichten en nog wat later werd de gestructureerde sociale dienst geboren. Wat was men druk bezig met zich te engageren voor de armen. Vanuit het vrijwilligersengagement was men zeer druk bezig met bouwen en structureren.

De bootvluchtelingen bleven komen, maar men vergat om ze te redden uit het water. De vluchtelingen verdrinken terwijl mensen aan het structureren en bouwen waren. Na een poosje merkten anderen dit op en ze begonnen terug, iets verder op het strand met het bouwen van schamele hutjes en het oprichten van tenten om deze vluchtelingen te verzorgen, hen eten te geven, een luisterend oor voor hen te zijn, om voor hen mens voor de mensen te zijn, herder als God, trooster voor groot en klein, zo lief als God.

4. Ontstaansgeschiedenis: Startersvuur...

Een mooi verleden met duidelijke linken naar de toekomst...

2000 jaar geleden was er geen plaats in de herberg voor een hoogzwangere moeder, 200 jaar geleden zwierven de kinderen op straat in Gent en werden de psychiatrisch patiënten opgesloten in de kerkers van het Geeraard Duivelsteen. Petrus-Jozef Triest zorgde samen met zijn Broeders en Zusters voor hen die nergens meetelden, in navolging van de Levende. Vandaag is de realiteit anders, maar even schrijnend. Ook wij zijn vandaag op zoek naar vrijwilligers om kinderen die op straat leven een bed te bezorgen, om uitgehongerde kinderen eten te geven, om hen te onderwijzen,... Het is wel geen 2000 of 200 jaar geleden, het is Gent, vandaag, 2007!

Huize Triest - Gemeenschapshuis Tabor is gegroeid uit de gemeenschap Heilige Engelen, verbonden aan het Dr. Guislainziekenhuis. Het is tot op de dag van vandaag een initiatief in het hart van de congregatie van de Broeders van Liefde en behoort tot de v.z.w. Projecten Broeders van Liefde.



Gedragen door een G(g)emeenschap van Mensen... In het verleden en ook vandaag...

We hebben een structuur uitgewerkt voor Huize Triest - Gemeenschapshuis Tabor die gedragen wordt door een gemeenschap. Een gemeenschap van aangesloten leden, broeders en vele vrijwilligers die zich dagelijks inzetten voor hen die nergens meer meetellen. In het verleden werd ons project gedragen door een gemeenschap en in de toekomst zal dit ook zo zijn. Wij zijn er ons steeds meer en meer van bewust dat indien ons project in de toekomst verder zal bestaan het zal moeten gedragen worden door een gemeenschap van mensen.
Zonder gemeenschap geen Huize Triest - Gemeenschapshuis Tabor.

5. Besluit: K(k)erk aan de rand, vandaag, 2007.

Moeten wij ons vandaag als christenen laten verdrijven naar de rand, moeten wij ons laten marginaliseren? Neen, duidelijk neen. Wij moeten zelf kiezen, heel bewust kiezen voor die rand. Een duidelijke keuze om K(k)erk aan de rand te zijn. Wij mogen dit niet ervaren als iets dat ons opgedrongen wordt; we moeten vanuit onze eigenheid en vanuit ons fundament die keuze zelf bewust maken. 2000 jaar geleden is de Levende voor ons bewust gestorven en nadien verrezen. Het zijn niet de mensen die Hem dit opgedrongen hebben, het is Jezus zelf die heel bewust deze keuze gemaakt heeft. Hij is voor ons gekruisigd, gestorven en verrezen. Hij is ons fundament die ons dagdagelijks laat G(g)emeenschap vormen met de armen. Met andere woorden de armen zijn de K(k)erk!

De sociale sector, de vrijwilligersdiensten, de gelovige gemeenschappen worden vandaag geconfronteerd met heel veel **bloedarmoede**. Te veel taken en te weinig dragende krachten. We worden nog steeds geconfronteerd binnen onze diensten met mensen die 'hun hemel komen verdienen', met mensen die caritas totaal verkeerd invullen en een middeleeuwse visie rond armoede hanteren. Soms zien we dat we maatschappelijk geïsoleerd worden omdat het christelijke soms nog vereenzelvigd wordt met het onstabiele, ouderwetse, zuiver caritatieve. 'Gelukkig dat er armen zijn, dan kunnen wij goed werk doen!' We horen soms zeggen: "*We profileren ons niet meer christelijk omdat we anders niet meer au sérieux genomen worden*".

Wij vinden het noodzakelijk om vanuit een hedendaagse visie rond armoede ons nog steeds duidelijk christelijk te profileren. We moeten proberen om aan de bloedarmoede iets te doen, desnoods onze activiteiten te beperken. Beter enkele zaken goed doen, dan vele zaken half. Wat we niet goed kunnen doen, doen we beter niet. **Deskundigheid** en **inspiratie** moeten samengaan.

We denken dat de K(k)erk een bescheiden rol is weggelegd in de marge van de samenleving, maar het is fundamenteel dat onze K(k)erk daar zelf bewust voor kiest. Op deze wijze kan de K(k)erk, au sérieux genomen worden op maatschappelijk vlak en toch mens voor de mensen zijn, herder als God, trooster voor groot en klein, zo lief als God. Dit in navolging van Jezus, de Christus!

De eerste stap in dit proces is zelf erkennen dat er bloedarmoede is en ons als christenen gaan bezinnen over onze bescheiden rol aan de rand van de samenleving. Wij pleiten dus voor de gulden middenweg; vertrekkend vanuit onze inspiratie, onze deskundigheid ontwikkelen, binnen een soepele structuur die ons niet wegdrijft van de echte armen.

Onze kansarmoedewerkingen zijn opgericht omdat velen door de mazen van de officiële structuren vielen. **Durven wij de vinger in eigen wonde leggen?** Durven wij erkennen dat na al die jaren onze diensten soms overgestructureerd zijn? Dat de armen ook door de mazen van onze netten vallen? Dat er reeds mensen bezig zijn met hutjes bouwen voor hen die aan het verdrinken zijn. Met andere woorden dat wij de echte armen niet altijd meer bereiken, dat onze structuur en eigen wetgeving ons hinderen? Wij zijn er ons van bewust dat elke dienst een structuur moet hebben, anders overleef je als dienst niet. Maar deze structuur moet dienen als een kapstok om ons aan recht te houden, niet als een stok om mee te slaan. **Kunnen wij ons zelf in vraag stellen, of zitten we vast in zelfbehoud? Durven we waarlijk mens onder de mensen zijn en dit in navolging van de Levende? Zou hier onze christelijke identiteit niet tastbaar worden?** Durven wij ons de vraag stellen: 'Wie zijn de

echte armen vandaag?' Durven wij ons ook de vraag stellen: 'Wat kunnen wij als vrijwilligersdienst aan?' Kunnen wij dat samen-K(k)erk-vormen vanuit een eerlijk en authentiek antwoord op deze vragen?

Indien we onze bloedarmoede gaan erkennen en de vinger in eigen wonde durven leggen, zullen we in staat zijn om onze plaats aan de rand te vinden. Om een waarachtige kerkgemeenschap te vormen, daar aan de rand, samen met de Levende Heer in de armen.

Indien we onze ogen openen, moeten we eerlijk erkennen dat er reeds een nieuwe groep gelovige vrijwilligers ontstaan is, een groep mensen die de echte armen die aan het verdrinken zijn, eten geeft naast een gevestigd sociaal eethuis; een groep mensen die de kosten draagt van vluchtelingenfamilies, ondanks dat de sociale dienst dit niet goedkeurt; een groep mensen die onderdak verleent omdat de acute nachtopvang in het weekend gesloten is. Laat dit ons toe om te zeggen dat deze groep mensen nog al eens gelovige mensen zijn? Zit hier onze christelijke eigenheid niet in?

We hebben soms meer dan 1000 redenen om de armen niet te helpen vanuit onze diensten. Wij denken dat onze christelijke eigenheid juist hier in zit, dat wij ondanks deze 1000 redenen om deze mensen, de echte armen, te helpen en bij te staan, en dit in navolging van de Levende. Onze christelijke identiteit zit hem niet enkel in ons gebed voor de zoveelste vergadering; zit hem niet in ons bidden voor het eetmaal, zit hem niet in onze jaarlijkse bedevaart naar Lourdes – Oostakker.

Onze christelijke identiteit zit hem in onze keuze voor de allerarmsten, ondanks alles, onze bewuste keuze om zelf kerk aan de rand te zijn. Dit zal een proces van vallen en opstaan worden, wetende dat de plaats van de K(k)erk niet alleen bovenaan de berg zal zijn.

Oktober 2007

Werner Van de Weghe, aangesloten lid Broeders van Liefde

**Oproep naar tochtgenoten om dit document mede te onderschrijven.
Wij missen op dit moment een dienstoverschrijdend platform om vragen naar de christelijke identiteit te bespreken.**